

Programma 6 Financieel gezond

05 juni 2025

Maatschappelijke effecten

De gemeente is financieel gezond.

6.1. Financiën

Doelstellingen

Wat willen we bereiken?

Als gemeente gaan we bewust met ons geld om en zorgen we dat we op korte en lange termijn financieel gezond blijven. We gaan daarbij moeilijke keuzes niet uit de weg.

Daarom geven we extra aandacht aan:

- De gemeente streeft naar een solide financieel beleid. Wanneer er bezuinigd moet worden wordt nadrukkelijk gekeken naar de effecten op langere termijn. Andersom moet bij investeringen ook verder gekeken worden naar de opbrengst op langere termijn.
- De uitgaven en inkomsten van de gemeente zijn transparant. De begroting en het jaarverslag zijn helder en leesbaar. Bewoners en ondernemers krijgen jaarlijks eenvoudige inzage waar geld aan is besteed en welk effect is bereikt. De algemene reserve houden we op een verantwoord niveau.
- We onderzoeken of we moeten investeren in een domein overstijgende subsidiespecialist die kan helpen om interessante subsidies voor de gemeente binnen te halen.

Wat hebben we daarvoor gedaan in 2024?

Vergroten informatiewaarde P&C-producten

Kwaliteit (toelichting)

In 2023 is voor het eerst een infographic gemaakt bij de begroting. In 2024 is dit verder ontwikkeld voor de begroting 2025. De infographic bij deze begroting laat in één oogopslag zien waar ons geld vandaan komt en hoe we dat gaan uitgeven. Na de besluitvorming over de begroting is de infographic in GooiseMerenNieuws geplaatst, met een tekstuele toelichting op de hoofdlijnen van de begroting 2025. De infographic is ook gepubliceerd op begroting.gooisemeren.nl. Voor de jaarstukken bestond ook het voornemen om dit visueel uit te leggen. Dit is niet gerealiseerd omdat een infographic hier veel minder toegevoegde waarde leek te hebben.

Toegankelijkheid rapportagetool Pepperflow verbeteren voor raadsleden

Kwaliteit (toelichting)

Via onze rapportagetool Pepperflow zijn onze P&C-documenten nu al digitaal raadpleegbaar. Dit softwarepakket biedt daarnaast meerdere mogelijkheden om het besluitvormingsproces voor raadsleden beter te faciliteren, zoals:

- Toegang tot P&C-documenten in een persoonlijke digitale omgeving, met de mogelijkheid om aantekeningen te maken en vragen te stellen.
- Delen van memo's en vragen binnen de fractie, zodat raadsleden beter voorbereid deel kunnen nemen aan debatten en besluitvormingsprocessen.
- Bekijken van alle gestelde vragen en volgen van de antwoorden vanuit de ambtelijke organisatie op één overzichtspagina.

In november 2024 is een demonstratie gegeven van de mogelijkheden die de Pepperflow Raadsomgeving biedt. Begin 2025 is door het presidium besloten dat deze Raadsomgeving door middel van een pilot een vervolg krijgt.

6.2. Vastgoed

Doelstellingen

Wat willen we bereiken?

Vastgoed is een belangrijk instrument voor de gemeente voor het uitvoeren van gemeentelijke taken en het bereiken van doelstellingen bijvoorbeeld op het gebied van sport, onderwijs, cultuur en toerisme en in het sociaal domein. We investeren op natuurlijke momenten in duurzaamheidsmaatregelen.

Daarom geven we extra aandacht aan:

- Het uitvoeren van de vastgestelde vastgoedstrategie.
- We gaan verder met het verduurzamen van ons eigen vastgoed.

Wat gaan we ervoor doen in 2024?

Portefeuilleplan vastgoed

Kwaliteit (toelichting)

De panden die als af te stoten panden zijn benoemd in het vastgestelde portefeuilleplan vastgoed, zijn in lijn met het portefeuilleplan aangeboden aan de huidige huurders. Dat heeft nog niet geleid tot verkoop. Eén woning die is vrijgekomen is op basis van het portefeuilleplan inmiddels verkocht.

Afwegingskader verwerving vastgoed opstellen

Kwaliteit (toelichting)

Vanwege beperkingen in de beschikbare capaciteit als gevolg van ziekte en vacature hebben wij het afwegingskader voor het aanschaffen van vastgoed niet kunnen opstellen. We nemen dit mee bij het herzien van het portefeuilleplan vastgoed in 2025.

Verduurzamen gemeentelijke gebouwen

Kwaliteit (toelichting)

De strategische doelstellingen van het ESCo-project zijn vertaald naar operationele mijlpalen met deadlines. Tevens is de 'baseline energieverbruik' (referentiejaar 2019) vastgesteld. Door deze baseline vast te stellen is vastgelegd en meetbaar gemaakt wat de CO₂ besparing voor de vijf panden en voor de totale ESCo gedurende de looptijd van het contract moet zijn. De technische ontwerpen zijn verder uitgewerkt zodat het grootste deel van de maatregelen in 2025 en 2026 daadwerkelijk gerealiseerd kan worden. De eerste maatregelen - zonnepanelen op het dak van het gemeentehuis - zijn in 2024 gerealiseerd.

We hebben voor de andere panden in gemeentelijk eigendom, die geen onderdeel zijn van de ESCo, een aanpak opgesteld om in de eerste helft van 2025 in beeld te brengen welke verduurzamingsmaatregelen mogelijk kunnen zijn.

Vastgoedmanagement systeem

Kwaliteit (toelichting)

We hebben het vastgoedmanagement systeem aanbesteed en de informatie voor al ons gemeentelijk vastgoed vertaald naar dit nieuwe systeem. Dat heeft ons ook extra inzicht gegeven in de aandachtspunten

die er zijn in het kader van afspraken over gebruik van ons gemeentelijk vastgoed. We zijn gestart met het aanpakken van die aandachtspunten: maken van afspraken, hernieuwen van afspraken en vastleggen daarvan in overeenkomsten en opnieuw bepalen van kaders voor gebruik danwel verhuur, zoals de uitgangspunten voor het gebruik en huur voor onze multifunctionele accommodaties.

Vanwege de tijd en inzet die gemoeid is met het verwerken van alle informatie in het nieuwe systeem, is de genoemde o-meting voor het energieverbruik nog niet gedaan.

6.3. Grondbeleid

Doelstellingen

Wat willen we bereiken?

We hanteren een grondbeleid dat concrete richting geeft aan hoe de gemeente omgaat met haar rol en positie in de ruimtelijke ontwikkeling. Het is een middel voor het faciliteren en sturen van bestuurlijk en maatschappelijk gewenste ruimtelijke ontwikkelingen en het rechtvaardig verdelen van kosten en opbrengsten tussen gemeente en grondeigenaren.

Daarom geven we extra aandacht aan:

- De gemeente gaat onderzoeken wat de mogelijkheden en voordelen zijn van het voeren van een actiever grondbeleid in de toekomst.

Wat hebben we daarvoor gedaan in 2024?

Portefeuilleplan grond

Kwaliteit (toelichting)

We hebben een start gemaakt met het in samenhang opstellen van een overzicht van onze grondposities, zoals we dat ook voor ons vastgoed hebben gedaan. Vanwege beperkingen in de beschikbare capaciteit vanwege ziekte en vacature, is dit overzicht nog niet afgerond en hebben wij dit nog niet kunnen vertalen in een concreet portefeuilleplan met onderscheid in een kernportefeuille, strategische gronden en af te stoten gronden.

Beleid oneigenlijk grondgebruik (snippergroen)

Kwaliteit (toelichting)

Wij hebben de beleidsnota grondgebruik groen- en reststroken opgesteld, die eind 2024 door uw raad is vastgesteld, samen met opgestelde algemene verkoopvoorwaarden voor groen- en reststroken. Op basis van dit beleid hebben wij een aanpak vastgesteld voor de uitvoering van een project gericht op het aanpakken en waar mogelijk legaliseren van oneigenlijk grondgebruik in onze gemeente.

Afwegingskader aankoop grond

Kwaliteit (toelichting)

We hebben in 2024 meer inzet gepleegd op het verder op orde krijgen van de vastgoedportefeuille, de implementatie van het vastgoed management systeem en de aanpak van de aandachtspunten die daaruit naar voren kwamen. Daardoor hebben wij de discussienota en het strategisch afwegingskader voor de aankoop van grond niet opgesteld. We nemen dit mee bij de actualisatie van de nota grondbeleid in 2025.

Beleidskader recht van opstal

Kwaliteit (toelichting)

We hebben voor een aantal specifieke situaties medewerking verleend aan de vestiging van een recht van opstal, om daarmee ontwikkelingen mogelijk te maken. Voorbeelden zijn de plaatsing van zonnepanelen op een aantal daken van gemeentelijk vastgoed en de realisatie van de solar carport bij 't Spant! Daarmee hebben we aantal mooie ontwikkelingen mede mogelijk kunnen maken. Dat heeft ons meer inzicht gegeven in

belangrijke onderwerpen en randvoorwaarden voor het vestigen van opstalrechten bij verschillende situaties. Het kader voor het opstalrecht moeten we op basis van deze inzichten nog verder vormgeven.

6.4. Belastingen

Doelstellingen

Wat willen we bereiken?

De dienstverlening waar leges tegenover staan, is zo veel mogelijk kostendekkend en daarbij sturen wij op efficiëntie. Belastinggeld wordt opgebracht door onze ondernemers en inwoners. Daar gaan we zuinig en verstandig mee om. We benaderen de woonlasten integraal en streven ernaar om deze zo min mogelijk te verhogen en de gemeentelijke voorzieningen daarbij in stand te houden.

Daarom geven we extra aandacht aan:

- De OZB stijgt niet meer dan de inflatie. Als in een uitzonderlijk geval, vanwege zwaarwegende redenen van lokale aard, een verdere stijging noodzakelijk lijkt, kan dit uitgangspunt worden heroverwogen.
- Bij het heffen van leges streeft de gemeente naar kostendekkendheid. Ontwikkelingen op het gebied van afvalstoffenheffing en rioolbelasting volgen wij nauwgezet.

Wie zijn erbij betrokken?

Deze verbonden partijen dragen bij aan het bereiken van de maatschappelijke effecten van programma 6:

- Regio Gooi en Vechtstreek
- Archief Gooi en Vechtstreek
- Bank Nederlandse Gemeenten N.V.

Voor meer informatie verwijzen wij naar de paragraaf Verbonden partijen.

Wat heeft het gekost?

Excel-tabel

Exploitatie	Realisatie 2023	Primaire begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Realisatie 2024
Lasten				
Financieel gezond				
Financien	26.482	27.703	31.053	31.593
Vastgoed	8.096	7.465	7.539	8.185
Grondbeleid	192	290	467	624
Belastingen	930	763	1.245	1.295
Totaal Financieel gezond	35.700	36.220	40.305	41.697
Baten				
Financieel gezond				
Financien	-100398	-110.209	-115.612	-112.411
Vastgoed	-6.408	-2.954	-2.821	-3.108
Grondbeleid	0	-46	-433	-430
Belastingen	-12.940	-13.353	-13.288	-12.989
Totaal Financieel gezond	-119.746	-126.562	-132.154	-128.938
Resultaat voor bestemming	-84.046	-90.341	-91.849	-87.241
Toevoegingen				
Financieel gezond				
Financien	3.924	0	7.943	7.943
Grondbeleid	96	0	0	0
Totaal Financieel gezond	4.019	0	7.943	7.943
Onttrekkingen				
Financieel gezond				
Financien	-12.156	-1.500	-13.033	-12.700
Vastgoed	-150			
Grondbeleid	-323	-200	-471	-399
Totaal Financieel gezond	-12.630	-1.700	-13.505	-13.099
Saldo reserves	-8.610	-1.700	-5.561	-5.156
Resultaat na bestemming	-92.657	-92.041	-97.410	-92.397

Toelichting financiële verschillen

Toelichting verschillen tussen Realisatie 2024 t.o.v. Begroting inclusief wijzigingen 2024		
Onderdeel programma 6	Vershil (€ x 1.000)	V/N (V= voordeel, N= nadeel)

<i>Doorbelasting</i> Betreft doorbelastingskosten ambtelijk apparaat, nadere toelichting zie programma 6.	-88	N
<i>Financien - Uitkeringen Gemeentefonds</i> De laatste bijstelling van de algemene uitkering in 2024 (decembercirculaire) had per saldo een (relatief klein) positief effect en kon niet meer in de begroting worden verwerkt. Bij de analyse en controle van de uitkering uit het Gemeentefonds hebben we echter ook twee afwijkingen geconstateerd. In de jaarschijven 2024 t/m 2025 hebben we in lijn met de uitspraak van de Commissie van Wijzen over de Hervormingsagenda Jeugd) een meerjarige stelpost voor lasten Jeugd opgenomen (en voor de uitkering zelf aan batenkant). Bij de meicirculaire 2023 zijn, op basis van het principeakkoord tussen gemeenten en Rijk over het financiële kader voor de Hervormingsagenda, definitieve middelen toegekend voor de uitgaven Jeugd voor 2024 en 2025. We hebben de uitgavenbegroting voor de Jeugdzorg daarop aangepast, door de eerdere stelpost te laten vervallen, maar helaas is daarbij niet tegelijkertijd de stelpost voor de uitkering uit het Gemeentefonds vervallen. Daarnaast is bij de Septembercirculaire 2024 de ruimte onder het BCF-plafond (BTW Compensatiefonds) vrijgefallen. Dit heeft geleid tot een hogere uitkering uit het Gemeentefonds die vervolgens verwerkt is in de Decemberwijziging 2024. Daarbij is echter over het hoofd gezien dat in de raming van de Algemene uitkering voor 2024 door middel van een stelpost al rekening was gehouden met (een deel van) deze ruimte. Per saldo leiden bovenstaande ontwikkelingen tot een nadeel van € 3,5 mln. Inmiddels zijn passende maatregelen geïmplementeerd om herhaling te voorkomen.	-3.463	N
<i>Financiën - saldo begrotingswijzigingen</i> Op basis van begrotingswijzigingen uit o.a. voortgangsverslagen was een nadeel van € 1,4 mln. begroot, maar dat wordt niet apart geboekt maar meegenomen in het rekeningresultaat.	-1.403	N
<i>Financiën - stelposten</i> In de begroting 2024 waren stelposten opgenomen voor investeringen en loonontwikkelingen. Deze zijn in 2024 niet volledig ingezet en vallen nu vrij in het rekeningresultaat.	369	V
<i>Financiën - incidentele baten en lasten</i> Het boekenonderzoek door de Belastingdienst is eind 2024 afgerond. De belastingrente en boete met betrekking tot de naheffingsaanslagen 2019 t/m 2022 bedraagt in totaal € 182.000. Een navordering van de Regio inzake te weinig gedeclareerde Btw over de periode 2018 t/m 2020 heeft een incidenteel nadelig effect van € 234.000.	-416	N
<i>Vastgoed</i> Voor MFA De Zandzee en MFA Sporthal Bredius is sprake van € 315.000 hogere lasten in verband met afrekeningen over voorgaande jaren.	-315	N

<i>Belastingen - OZB</i> Er is per saldo sprake van € 273.000 lagere opbrengsten OZB (woningen en niet-woningen). Dit wordt grotendeels verklaard door een ander tempo van areaalontwikkeling dan geraamd.	-273	N
<i>Toegerekende rente</i> We rekenen administratief (budget neutraal) rente toe aan onze investeringen en verstrekte leningen. Met het verwerken van de kapitaallasten in de Decemberwijziging 2024 zijn de ramingen hiervan bijgesteld met uitzondering van de verstrekte leningen. Het alsnog verwerken hiervan leidt enerzijds tot hogere lasten in Programma 3 (€ 791.000) en 6 (€ 170.000) en anderzijds tot hogere baten in Programma 6 (€ 961.000).	791	V
<i>Reservemutaties - algemene reserve</i> De feitelijke onttrekkingen, ter dekking van specifieke activiteiten, zijn gebaseerd op de gerealiseerde (lagere) uitgaven. Met name de uitgaven voor de asbestsanering van de Vondelschool en de integrale aanpak Muiden Noordwest zullen pas in 2025 plaatsvinden en leiden daardoor in 2024 tot een lagere onttrekking van € 325.000. Ook de uitgaven t.b.v. masterplan Muiden Noordwest zijn in 2024 lager uitgevallen dan geraamd en leiden daarmee tot een lagere onttrekking.	-333	N
<i>Reservemutaties - algemene reserve grondexploitatie</i> De feitelijke onttrekkingen, ter dekking van specifieke activiteiten, zijn gebaseerd op de gerealiseerde (lagere) uitgaven. De lagere uitgaven voor de pre-projectfase in 2024 leiden daardoor tot een lagere onttrekking van € 72.000.	-72	N
<i>Overige verschillen <€ 70.000</i>	188	V
Totaal	-5.013	N

Doorbelastingen

Excel-tabel

Realisatie 2024 t.o.v. begroting inclusief wijzigingen 2024			
Programma	Omschrijving programma	(x € 1.000)	(V= Voordeel, N=Nadeel)
1	Voor en van iedereen	-131	N
2	Kansrijk opgroeien	-76	N
3	Passend wonen in een groene omgeving	-392	N
4	Economisch vitaal en bereikbaar	-387	N
5	Duidelijke en transparante dienstverlening	-85	N
6	Financieel gezond	-88	N
Totaal doorbelasting aan exploitatie		-1.159	N

De overschrijding op de afdelingsbudgetten (inclusief overheadkosten) wordt voornamelijk veroorzaakt inhuur op specifieke afdelingen niet meer gedekt kon worden uit bestaande vacaturruimte. Daarnaast is er per saldo voor € 80.000 (7,5%) minder aan uren geschreven op investeringen dan waarin de begroting rekening mee was gehouden. Deze lasten zijn alsnog toegerekend aan de exploitatie.

Indicatoren

Indicatoren vastgoed

nr.	Omschrijving indicator	2021	2022	2023	2024	Streefwaarde	Bron
1.	Energie-verbruik gemeentelijke panden en installaties	-	-			Nog te bepalen	Het vastgoedmanagementsysteem
2.	CO ₂ -reductie bij de vijf ESCo-panden	-	-			In 2026 80% lagere CO ₂ uitstoot dan in 2021	Rapportage leverancier

Voor onze gemeentelijke panden zijn we inzicht aan het verkrijgen in alle meters en verbruiken van deze panden. Omdat dat nog niet compleet is, is daar over 2024 geen kwalitatief goede waarde aan te geven. Voor de ESCo panden worden de eerste Energie Besparende Maatregelen pas in 2025 operationeel. Daarom zijn er van de CO₂ besparing ten opzichte van de referentie nog geen resultaten te melden voor 2024.